

ÉLETÜNK

XL. évf. 5. szám (40. Jg. Nr. 5)

Az európai magyar katolikusok lapja

2008. május

AZ ATYA LEGNAGYOBB AJÁNDÉKA

Részlet XVI. Benedek pápának a XXIII. Ifjúsági Világtalálkozó alkalmából küldött fiatalokhoz szóló üzenetéből

Pünkösöd, az Egyház küldetésének kiindulópontja

A feltámadás napjának estjén Jézus megjelent tanítványainak, rájuk lehelte, s ezt mondta: „Vegyétek a Szentlelket” (vö. Jn 20,22). Még nagyobb erővel szállt le a Szentlélek az apostolokra pünkösöd napján: „Egyszerre olyan zúgás támadt az égből, mintha csak heves szélvész közeledett volna, és egészen betöltötte a házat, ahol egybegyűltek. Majd lángnyelvek lobbantak, és szétoszolva leereszkedtek mindegyikükre” (2,2–3) – olvassuk az Apostolok Cselekedeteiben.

A Szentlélek megújította bensőjünkben az apostolokat, és erővel töltötte el őket, amely bátorságot adott nekik, hogy félelem nélkül hirdessék: „Krisztus meghalt és feltámadt!” Miután megszabadultak minden félelemtől, nyíltan és bátran kezdtek beszélni (vö. ApCsel 2,29; 4,13). Jeldt halászközből az Evangélium bátor hirdetőivé lettek. Még ellenségeik sem értették, hogy ezek az „írásutadatlan és tanulatlan emberek” (vö. ApCsel 4,13) hogyan mutatkoznak ilyen bátornak, és hogyan viselhetnek ilyen örömmel minden nehézséget, szenvedést és üldözést. Semmi sem állíhatta meg őket. Azoknak, akik el akarták hallgattatni őket, így felelték: „Mi nem hallgathatunk arról, amit látunk és hallottunk” (ApCsel 4,20). Így születt az Egyház, amely pünkösöd napjától szüntelenül hirdeti a Jó Hírt „egészen a föld végső határáig” (ApCsel 1,8).

A Szentlélek az Egyház lelke és a közösség forrása

Ha azonban meg akarjuk érteni az Egyház küldetését, vissza kell térnünk az emeleti terembe, ahol az apostolok Máriával, „Édesanyjakkal” együtt imádkozva várták a megígért Szentlelket (vö. Lk 24,49). Ez a születőben lévő Egyház ikonja, folyamatosan erre a mintára kell alakulnia minden keresztény közösségnek. Az apostolok és a misszió során elért sikerek nem elsősorban a jól kidolgozott, hatékony lelkipásztori programok és módszerek eredményei, hanem a szüntelen közösségi ima gyümölcsei (vö. Evangélium Nuntia, 75). A misszió hatékonyságának másik feltétele a közösségek egysége, vagyis hogy „egy szívük, egy lelkük” legyen (vö. ApCsel 4,32), és készen álljanak tanúságot tenni arról a szeretetről és örömről, amellyel a Szentlélek eltölti a hívők szívét (vö. ApCsel 2,42). Isten Szolgája II. János Pál pápa azt írja, hogy az Egyház küldetése még minden cselekvés előtt a tanúságtétel és a kisugárzás (vö. Redemptoris Missio, 26). Ez történt a kereszténység korai időszakában, amikor – írja Tertullianus – a pogányok megtértek, látva, hogy a keresztények között szeretet uralkodik:

(Folytatás a 4. oldalon)

A Szentlélek eljövetele
(Miniatúr, XII. sz. – Musée Condé, Chantilly)

A MEGGYŐZŐDÉSEK LELKE

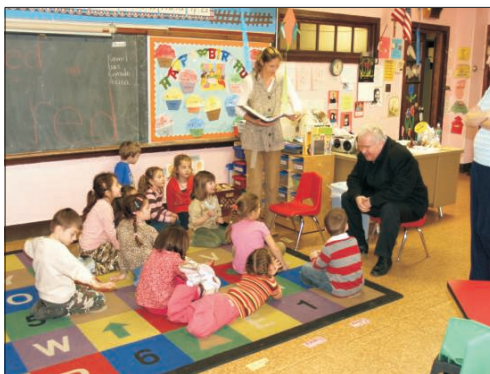
Jelentősnek látszik a Szentlélek munkája, amit az egyes lelkekben végez. „Amikor eljön, meggyőzi a világot a bűnről, az igazságról és az ítéletről” (Jn 16,8). E három alapvető igazságot kell minden Krisztus-hívőnek elmélyíteni magában.

„A bűnről, amiért nem hittek bennem” (Jn 16,9). Alapvető meggyőződéssé akarja tenni a Lélek, hogy a krisztustalanság bűn az emberség ellen, hogy aki Krisztust tagadja, az az igazságot és életet, s az ezekhez vezető utat tagadja.

„Az igazságról, hogy az Atyához megyek, s többé nem látok” (Jn 16,10). Azzal, hogy elvonul a láthatóság világából, nem vonul ki az élet szolgálatából. És nem lép le a történelem színpadáról, hanem irányítja a történelmet minden mozzanatában. A Szentlélek teszi, hogy halljuk az Atya szavát: „Ülj jobbomra, és minden ellenségedet láb alá teszem számolyul” (Zsolt 110, 1).

„Az ítéletről, mivel a világ fejedelme ítélet alá esett” (Jn 16,11). Hajlandók vagyunk a világon végigvonuló győzelmes rosszat győzhetetlen hatalomnak felfogni. Pedig az végeredményben már csak egy szökött rab, ki megpecsételt keserű végzetét, az elkerülhetetlen kárhozát próbálja ideig-óráig való erőlködésekkel elfeledtetni.

Belon Gellért

A főpásztor Passaic-ban meglátogatta a hétvégi magyar iskolát, ahol nemcsak a felnőttekkel, hanem a gyerekekkel is elbeszélgetett

ÉSZAK-AMERIKAI MAGYAROKNÁL (1.)

Cserháti Ferenc püspök lelkipásztori látogatása

Cserháti Ferenc, a külföldön élő katolikus magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergomi–budapesti segédpüspök huszonegy napos látogatást tett az Egyesült Államokban és Kanadában. A látogatást a püspök észak-amerikai delegátusa, Kiss G. Barnabás OFM szervezte, aki mindvégig kíséretében volt.

Cserháti püspököt április 1-jén Barnabás atya üdvözölte és fogadta a New York-i Kennedy nemzetközi repülőtéren, ahonnan Manhattan-be a Szent István Plébániára mentek. Itt a ferences testvérek közössége várta őket Angelus Gambatese OFM plébános és házfőnök, valamint Hesz Dénes OFM, a helyi magyarok lelkipásztorja vezetésével.

Az első állomás, az ún. „Emmausz-járás” április 2-án és 3-án a New Jersey állambeli Matawanban volt, ahol a görög katolikus bazilita atyák Máriapócs kegyhelye van. A házigazda Erdei József OSMB, helyi előjáró a keleti-partok magyar nyelvű papjai számára igaz testvéri találkozóról gondoskodott. Az összegyűltek a Magyar Katolikus Püspöki Kar elgondolása nyomán megemlékeztek a Biblia évéről. Az előadást Bagyinszki Ágoston OFM tartotta. A lelkipásztorok beszámoltak személyes örömeikről, gondjaikról, majd a szentmise az oltár és a főpásztor köré gyűjtötte a papokat, ahol a püspök húsvéti örömről tanúskodó szavait hallhatták.

Április 4-én a püspök visszatérve New York-ba a Szent István egyházközség világi bizottságával és egyházközségi tanácsával találkozott. Aznap délután a New Jersey államban lévő Passaic-ba ment, ahol a szintén Szent István királynak szentelt magyar templomban Vass László, az egyházközség adminisztrátora várta és üdvözölte. Másnap itt is találkozott a helyi egyházközségi tanáccsal és megbeszélte a plébániai életet, annak mindennapi tevékenységét. Még délelőtt meglátogatta a hétvégi magyar iskolát és örömmel időzött az ottani magyar cserkészekkel. Kora délután Cserháti püspök az egyházmegye főpásztorával, Arthur J. Serratelli pater-sóni püspökkel folytatott megbeszélést. Az ünnepi szentmise a nemrég felújított templomban, az esti órákban volt. A helyi görög katolikus püspök, William Skurla is részt vett az ünnepi szentmisén.

Szentmise a New Jersey állambeli Passaic Szent István királynak szentelt magyar templomában

Április 6-án, húsvét 3. vasárnapján visszatérve New York-ba, a főpapi szentmise a Szent István-templomban negyed 11-kor kezdődött. A helyi plébános, Angelus Gambatese OFM köszöntötte a püspököt. Barnabás és Dénes atyákon kívül jelen volt Várnai Jakab OFM, definitor generális Rómából, aki éppen ezekben a napokban New York-ban tartózkodott, valamint Louis Pintye OFM, aki a Connecticut állambeli Fairfield Szent Imre-templomának plébánosa. Louis atyával hívek is érkeztek Fairfield-ről. A nemrég bezárt Yonkers-i Szent Margit-templom hívei is ott voltak. Szentmise után a templom Fehér termében ünnepi asztalnál folytatódott a találkozás, ahol a magyarok lelkesedéssel hallgatták a püspök bátorító szavait.

Vasárnap délután a püspök New Brunswick-ba (New Jersey állam), a Szent László egyházközséghez érkezett, ahol Capistran Polgár OFM plébános fogadta. A szentmise előtt Cserháti püspök és Barnabás atya meglátogatták az egyik kórházban a New York-i Szent István-templom volt egyházközségi elnökét, aki súlyos betegségben szenved.

(Folytatás a 3. oldalon)

A New Jersey állambeli Matawanban, a görög katolikus bazilita atyák Máriapócs-kegyhelyén

HITEM: KEGYELEM

Interjúkötet Erdő Péter bíborossal

Erdő Péter bíborossal készült interjúkötetet jelentetett meg a közelmúltban a budapesti Kairosz Kiadó. A könyvben Magyarország primása többek között az Egyház és a politika viszonylatáról is beszél a vele interjú készítő Kuzmányi Istvánnak. Olvasóinknak ebből idézünk egy részletet.

– A Magyar Katolikus Egyházat, különösen választási időszakban, azzal a váddal illetik, hogy politikáz. Azt hiszem, a kérdés lényege az Egyház és az állam szövetségének a francia felvilágosodás időszakában megalakított „vegytiszta” eredményében gyökerezik.

– Soha senki nem határozta meg pontosan, hogy mit jelent politikázni. Először is, a politika fogalmában kellene ahhoz valamiféle társadalmilag elfogadott egyetértés, hogy utána közös mértéket és szabályokat lehessen találni arra, hogy ki mikor teszi helyesen, ha valamit ezen a téren cselekszik. Tehát elsődlegesen azt gondolom, hogy már ebben sincs sem szándék- és érdekbeli, sem kulturális konszenzus. Tehát ki-kit mást és mást ért azon, hogy politikáz. Régebbi időben az politikáz, aki olyasmit mondott, ami a közönségnek nem felelt meg. Sőt az is politikáz, aki nem mondott semmit, csak az nem politikáz, aki azt mondta, sajkózta, amit éppen kellett. Radnóti szava jut az ember eszébe: „Ki néma volt akár, csak lelkesedni rest, már azt is gyűlölték, akár a pestisest.” Úgyhogy lehetnek olyan helyzetei az életnek, amikor a közösség igazi javáért érzett felelősség, ami minden embernek feladata kellene hogy legyen, olyan cselekvést is megkívánhat vagy lehetővé tehet, ami talán a társadalomban feltűnőbb, vagy ami az életnek azt a szféráját érinti, amit többen politikának neveznek. Most azt hiszem, hogy az utóbbi időben Magyarországon inkább az volt a kérdés, hogy az Egyházak, mint Egyházak, milyen mértékben vegyenek részt a konkrét pártpolitikában vagy a napi politikában. Biztos, hogy emberi dolgokról, az emberi méltóságot, az alapvető emberi jogokat, az erkölcs alapkérdéseit illetően az Egyházaknak, a Katolikus Egyháznak is küldetése véleményet alkotni, és a hívő ember felé vagy a társadalom nyilvánosságá felé ezt akár ki is fejezni, hiszen a vallás szabadság fogalmában is benne van, hogy a hitet, meggyőződését valaki megvallhatja nyilvánosan is. Azonban kétségtelen, hogy az Egyházak nem politikai pártoknak, szervezeteknek a segédesapátai, nem irányíthatják a saját tevékenységüket, főleg a hitüknek a hirdetését vagy a belső közösségi élet szervezését másoknak a pillanatnyi választási vagy politikai akciói, érdekei szerint. Tehát nagyon fontos dolog, hogy az Egyház szuverén maradjon, a rábízott krisztusi küldetés szerint gondolkodjék az őt körülvevő élet valóságairól. Ebben a tekintetben jelenleg a Katolikus Egyház egyre inkább a papoknak, püspököknek, tehát az Egyház hivatalos képviselőinek a politikai életben, a pártpolitikában, az államhatalom gyakorlásával járó funkciókban való részvételét kívánja tiltani, csökkenteni; ez az utóbbi száz évben is több lépésben változott, egyre inkább abban az irányban, hogy ne vegyenek részt mindebben a papok, a szerzetesek, a püspökök. Ezzel párhuzamosan fozódott az a régi hagyományban is jelenlévő tanítás, hogy a hívő világi ember viszont az evlégi dolgokat igyekezze az Evangélium szellemében alakítani: az életnek minden területét, akár a politika, gazdaság, illetve művészet, tudomány világát, ahogy a II. Vatikáni Zsinat a *Gaudium et Spes* kezdetű lelkipásztori rendelkezése-

ben ezt olyan szépen megfogalmazta. Ennek során a világi hívőt – és ezt hangsúlyozza a zsinat – autonómia illeti meg. És itt most nem a világi hatalomtól való autonómiára gondol, az egy másik kérdés, az a különböző polgári szabadságjogoknak a kérdése, hanem az egyházi Tanítóhivatal és a világi hívő viszonyáról beszél. Ez nem azt jelenti, hogy az Egyház hivatalos tanítását ilyenkor a világi hívő felejtse el, és úgy alakítsa az Evangélium szerint a világot, ahogy gondolja. Hanem azt jelenti, hogy a konkrét helyzetben erkölcsi döntéseket kell hozni, és ezeknek az erkölcsi döntéseknek az egyik premisszája, az egyik előfeltétele mindig a természetes és a kinyilatkoztatás fényében meglátott erkölcsi törvény, követelmény, érték. Ebben, ennek a hirdetésében az egyházi Tanítóhivatal illetékesnek tekinti magát, ugyanakkor viszont van ennek a döntésnek egy másik előfeltétele is, ez pedig a realitás, a valóság, az adott helyzet. Például egy erőmű esetén a környezetszennyezési kérdések, gazdasági kérdések, bioetikai kérdések, vagy egy napi pártpolitikai kérdésben a döntést hová szereplőknek a szakudományos ismeretei, információi, a konkrét helyzetre vonatkozó ismeretei, az élettapasztalatai vagy az újról szerzett tapasztalatai olyan valóságismereteket tesznek lehetővé, amit egy általános tanítás nem tud megadni. Tehát nekünk az erkölcsi tanítást próbálni kell újra és újra az új felfedezésekkel, az új helyzetekkel szembeesíteni, hogy olyan általános elveket tudjunk megfogalmazni, melyek az

(Folytatás a 6. oldalon)

KÉTDIMENZIÓS EMBER

Kovács K. Zoltánra emlékezve

Március első napjainak egyikén (Cseke László néven talán jobban ismert) barátom, Ekecs Géza telefonhívásából értesültem, hogy a budapesti televízió közlése szerint a magyar fővárosban meghalt Kovács K. Zoltán barátunk, volt kollégánk. 1951. őszi indulásától kezdve 1986. április végéig, tehát majdnem harmincöt éven át a müncheni Szabad Európa Rádió munkatársa, mezőgazdasági és agrárpolitikai műsorok szerkesztője, ezen kívül jelentős kereszténydemokrata közéleti férfi volt.

A Magyar Nemzetnek 1995. február elején adott interjújában „kétdimenziós”-nak nevezte a kereszténydemokrácia emberképét. „Az embernek egyrészt egy természetfeletti felé irányuló személyisége van – mondotta –, másrészt benne él az adott társadalmi-gazdasági szituációban, s ez kettősség határozza meg létét. Az ember elidegeníthetetlen jogaiból kell kiépíteni azt a társadalmi-gazdasági

ÉSZAK-AMERIKAI MAGYAROKNÁL

Cserháti Ferenc püspök lelkipásztori látogatása

A hátsó sorban (balról): Hesz Dénes OFM, Rakaczki Bazil OSBM, Pintye Lajos OFM, Bagyinszki Ágoston OFM. A középső sorban: Mons. Varsányi Vilmos, Kiss G. Barnabás OFM. Az első sorban: Csete Iván, Szlezák Imre OFM, Skinta István OSBM, Cserháti Ferenc püspök, Erdei József OSBM, Vas László

(Folytatás az 1. oldalról)

A felemelőn előkészített és végzett liturgia bizonyította a New Brunswick-i magyarok hitét s azt, hogy a magyar élet és kultúra virágzik ebben a közösségben. A közös vacsora alkalmat nyújtott arra, hogy a püspök személyesen is találkozgasson a hívekkel és vendégekkel.

Április 7-én Hesz Dénes OFM, a New York-i magyarok lelkes vezetője és több ferences testvér részére különleges programról gondoskodott: az Egyesült Nemzetek Szervezete New York városbeli központját látogatták meg. Mindezt Cserháti Lóránt szervezte, aki a Szent István-templom tagja Manhattanban, egyben az ENSZ munkatársa. Ezután a vendégek az épületből a látogatók elé táruló panorámában gyönyörködtek. Délután Cserháti püspök Dennis W. Sullivan

New York-i segédpüspökkel találkozott, aki a főegyházmegye általános helynöke és a migránsok ügyeivel megbízott főpásztor. A megbeszélés után a Szent Patrik-székesegyházba látogattak, majd a Központi Park és a Metropolitan Múzeum került sorra. Később a püspök az egyik helyi magyar televíziónak adott interjú, majd találkozott a New York-i magyar főkonzullal, Polgár Viktorral, aki erre az estére a ferences rendházba látogatott.

Április 8-án Cserháti püspök Barnabás atyával a LaGuardia reptérről az Ohio állambeli Clevelandbe repült, hogy meglátogassa az ottani magyar egyházközségeket. Itt Antal András, a Szent Erzsébet adminisztrátora, Siklódi Sándor, a Szent Imre adminisztrátora és Roskó László, a Szent Margit plébánosa fogadta.

Április 9-én először Richard G. Lennon clevelandi megyéspüspökkel, majd Roger W. Gries OSB clevelandi segédpüspökkel találkozott. Itt is volt „Emmausz-járás” az ún. Közép-Nyugat magyar papjaival, amit este a Szent Imre-templomban bemutatót főpapi szentmise követelt. A püspök ismét husvét örömerővel beszélt és buzdította a híveket, különösen a magyar fiatalokat, cserkészeket. Kiemelte az Evangéliumhoz való hűséget, felszólította őket, hogy igyekezzenek minél jobban átölelni a feltámadt Urat, hiszen életünk minden kérdésére csak nála találunk választ. A szentmise után a templom nagyszobájában személyesen is köszöntötte az egybegyűlteket.

Április 10-én a püspök újra együtt volt a magyar papokkal, a clevelandi magyar lelkesek közül az indianai East Chicago Szentháromság magyar templomának plébánosával, Skerl Alfonzzal, Ligeti Angelus ferencessel, aki a detroiti Szent Kereszt-templom lelkes vezetője, valamint Joseph E. Vámosossal az indianai Merrillville-ből, és Bóna Richardddal, aki az ohioi North Royalton egyik plébániájának segédlelkésze. Itt a mai migráció feladatairól volt szó, leginkább az integrálás és az asszimiláció kérdéséről.

Clevelandből még aznap délután a püspök a New York állambeli Buffalóba érkezett, ahol a Szent Júdás Központhban szentmisét celebrált az ottani magyar közösségnek. A szép liturgia és találkozás után a határon átkelve Kanadába érkezett, ahol az első állomás az ontarioi Welland, Magyarok Nagyasszonya egyházközsége.

(Folytatjuk)
Ligeti Angelus OFM, Detroit

(Folytatás a 7. oldalon)

